

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки та безпеки підприємства

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В.

2015 р.

Основи національної безпеки

Робоча програма

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістра

спеціальності 8.18010014 “Управління фінансово-економічною безпекою”

Робоча програма навчальної дисципліни “Основи національної безпеки” для студентів спеціальності 8.18010014 “Управління фінансово-економічною безпекою”.
“12 вересня”, 2015 р. – 20 с.

Розробник: Скорук О. В., к.е.н., старший викладач кафедри економіки та безпеки підприємства

Рецензент: Єлісєєва Л. В., к.е.н., доцент кафедри економіки природокористування та економічної теорії

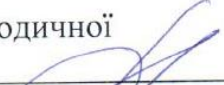
Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки та безпеки підприємства

протокол № 2 від 02 . 09 .2015 р.

Завідувач кафедри: (Полінкевич О. М.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 2 від 07 . 10 .2015 р.

Голова науково-методичної комісії інституту (Бегун С. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ___ від ____ . ____ .2015 р.

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни “Основи національної безпеки” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності “Управління фінансово-економічною безпекою”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні та правові основи забезпечення національної безпеки України.

Міждисциплінарні зв'язки: “Теорія безпеки соціальних систем”, “Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки”, “Правове забезпечення безпеки суб'єктів господарської діяльності в Україні”, “Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки”, “Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки”.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Теоретичні основи національної безпеки України.
2. Забезпечення національної безпеки в різних сферах діяльності.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 4	1801 “Специфічні категорії”	за вибором
Модулів: 2	8.18010014 “Управління фінансово-економічною безпекою”	Рік підготовки: 5
Змістових модулів: 2		Семестр: 9
Загальна кількість годин: 120		Лекції: 22 год.
Тижневих годин		Практичні: 20 год.
Аудиторних: 4 самостійної роботи: 2	Магістр	Самостійна робота: 70 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Основи національної безпеки” є формування системи спеціальних знань з питань організації систем безпеки на підприємствах з урахуванням вимог системи національної безпеки.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Основи національної безпеки” є вивчення основних теоретичних положень дисципліни; з’ясування сутності та основних положень національної безпеки України; визначення основних напрямів забезпечення національної безпеки держави; формування знань, умінь та творчого підходу при розробці та управлінні системою безпеки.

Після опанування дисципліни студент повинен:

знати:

категорії та складові національної безпеки; особливості політики забезпечення національної безпеки в сучасних умовах розвитку України; індикатори національної безпеки;

вміти:

– здійснювати ефективний моніторинг рівня забезпечення національної безпеки у конкретній сфері життєдіяльності;

– контролювати виконання заходів щодо реалізації політики національної безпеки у відповідній сфері, регіоні, виконання законодавчих та підзаконних актів в обумовлений термін;

– організовувати управління національною безпекою в усіх сферах життєдіяльності суспільства, виходячи із потенційних та реальних загроз та небезпек національній безпеці України, використовуючи методи розробки та прийняття рішень, дослідження операцій;

– готувати рекомендації, пропозиції до проектів зовнішньо- та внутрішньополітичних стратегій України, спрямованих на адекватну відповідь реальним та потенційним загрозам національній безпеці України.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи національної безпеки України.

Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (націобезпекознавства).

Сутність та зміст загальної теорії національної безпеки (націобезпекознавства). Основні категорії націобезпекознавства. Цілі та завдання націобезпекознавства. Функції націобезпекознавства. Сутність та зміст національної безпеки. Взаємозв'язок національної безпеки України з іншими дисциплінами.

Тема 2. Система національної безпеки.

Поняття та зміст національних інтересів. Класифікація національних інтересів. Сутність та зміст загроз національній безпеці. Класифікація загроз національній безпеці. Складові національної безпеки та їх характеристика (політична безпека, державна безпека, економічна безпека, соціальна безпека, інформаційна безпека, екологічна безпека тащо).

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки.

Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки. Принципи та засоби формування нормативно-правового поля забезпечення національної безпеки. Ієрархія системи нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері національної безпеки. Основні положення Закону України “Про основи національної безпеки України”. Стратегія та Доктрини національної безпеки України.

Тема 4. Система забезпечення національної безпеки.

Сутність та мета системи забезпечення національної безпеки. Завдання системи забезпечення національної безпеки України. Принципи створення системи забезпечення національної безпеки та її ефективність. Принципи функціонування системи забезпечення національної безпеки. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.

Тема 5. Система управління національною безпекою.

Сутність системи управління системою національної безпеки. Складові системи управління національною безпекою. Сутність, завдання та функції недержавної системи національної безпеки. Методи забезпечення національної безпеки України недержавною системою безпеки. Складові недержавної системи

національної безпеки та їх функції у сфері забезпечення національної безпеки.

Змістовий модуль 2. Забезпечення національної безпеки в різних сферах діяльності.

Тема 6. Забезпечення інформаційної безпеки України.

Поняття інформаційної безпеки України та її зміст. Загрози інформаційній безпеці в системі державного управління. Система забезпечення інформаційної безпеки України. Функції та повноваження суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки. Державна політика національної безпеки в інформаційній сфері.

Тема 7. Стан та перспективи забезпечення екологічної безпеки України.

Поняття та зміст екологічної безпеки України. Загрози екологічній безпеці. Система екологічної безпеки України. Напрями забезпечення національної безпеки в екологічній сфері. Державна система моніторингу довкілля. Функції суб'єктів моніторингу навколишнього середовища.

Тема 8. Перспективи забезпечення воєнної безпеки України.

Поняття та зміст воєнної безпеки України. Загрози воєнній безпеці України. Система воєнної безпеки України. Напрями забезпечення національної безпеки у воєнній сфері. Повноваження органів державної влади у сфері оборони. Основні функції Міністерства оборони України. Основні функції Генерального штабу Збройних Сил України. Функції і завдання місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у сфері оборони. Права та обов'язки громадян у сфері оорони; завдання підприємств, установ, організацій у сфері оборони.

Тема 9. Особливості забезпечення економічної безпеки України.

Поняття та зміст економічної безпеки України. Поняття та види загроз національній безпеці в економічній сфері. Основні складові економічної безпеки та їх характеристика. Кількісна оцінка економічної безпеки держави. Система забезпечення економічної безпеки України. Напрями забезпечення національної безпеки в економічній сфері.

Тема 10. Економічна безпека і тіньова економіка.

Сутність тіньової економіки. Структура тіньової економіки. Методи оцінки тіньової економічної діяльності. Основні чинники тінізації економічної діяльності в Україні. Напрями детінізації економіки України. Вплив тіньової економіки та економічну безпеку України. Протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержавних злочинним шляхом.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Сам роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
Теоретичні основи національної безпеки України					
Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (націобезпекознавства)	12	2	2	1	7
Тема 2. Система національної безпеки	12	2	2	1	7
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки	12	2	2	1	7
Тема 4. Система забезпечення національної безпеки	11	2	2		7
Тема 5. Система управління національною безпекою	11	2	2		7
Разом за змістовим модулем 1	58	10	10	3	35
Змістовий модуль 2.					
Забезпечення національної безпеки в різних сферах діяльності					
Тема 6. Забезпечення інформаційної безпеки України	12	2	2	1	7
Тема 7. Стан та перспективи забезпечення екологічної безпеки України	12	2	2	1	7
Тема 8. Проблеми забезпечення воєнної безпеки України	12	2	2	1	7
Тема 9. Особливості забезпечення економічної безпеки України	14	4	2	1	7
Тема 10. Економічна безпека і тіньова економіка	12	2	2	1	7
Разом за змістовим модулем 2	62	12	10	5	35
Усього годин	120	22	20	8	70

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (націобезпекознавства)	2
2	Система національної безпеки	2
3	Нормативно-правове забезпечення національної безпеки	2
4	Система забезпечення національної безпеки	2
5	Система управління національною безпекою	2
6	Забезпечення інформаційної безпеки України	2
7	Стан та перспективи забезпечення екологічної безпеки України	2
8	Перспективи забезпечення воєнної безпеки України	2
9	Особливості забезпечення економічної безпеки України	2
10	Економічна безпека і тіньова економіка	2
	Разом	20

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
1	Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки (націобезпекознавства)	7
2	Система національної безпеки	7
3	Нормативно-правове забезпечення національної безпеки	7
4	Система забезпечення національної безпеки	7
5	Система управління національною безпекою	7
6	Забезпечення інформаційної безпеки України	7
7	Стан та перспективи забезпечення екологічної безпеки України	7

1	2	3
8	Проблеми забезпечення воєнної безпеки України	7
9	Особливості забезпечення економічної безпеки України	7
10	Економічна безпека і тіньова економіка	7
	Разом	70

7. Методи та засоби навчання

У початковому процесі застосовують: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; інформаційно-рецептивний, ілюстративний методи навчання та метод проблемного викладу матеріалу.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, який складають студенти в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом.

Перелік питань до підсумкового контролю успішності навчання у формі заліку

1. Сутність та зміст загальної теорії національної безпеки (націобезпекознавства).
2. Особливості націобезпекознавства як науки.
3. Цілі та завдання загальної теорії національної безпеки.
4. Функції загальної теорії національної безпеки.
5. Методи загальної теорії національної безпеки.
6. Сутність та зміст національної безпеки.
7. Поняття та зміст національних інтересів.
8. Класифікація національних інтересів.
9. Сутність та зміст загроз національній безпеці.
10. Класифікація загроз національній безпеці.
11. Складові національної безпеки та їх характеристика.
12. Сутність та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
13. Принципи та засоби формування нормативно-правового поля забезпечення

національної безпеки.

14. Система нормативно-правових актів у сфері забезпечення національної безпеки.

15. Основні положення Закону України “Про основи національної безпеки України”.

16. Стратегія національної безпеки України: сутність, призначення, мета та етапи реалізації.

17. Доктрини національної безпеки України.

18. Сутність, мета та завдання системи забезпечення національної безпеки України.

19. Принципи створення і функціонування системи забезпечення національної безпеки та її ефективність.

20. Сутність системи управління національною безпекою.

21. Функції та повноваження Президента України в управлінні національною безпекою.

22. Функції Ради національної безпеки і оборони України у сфері управління національної безпеки.

23. Компетенція Кабінету Міністрів України у забезпеченні національної безпеки.

24. Діяльність Верховної Ради України у сфері забезпечення національної безпеки.

25. Повноваження Конституційного Суду, судів загальної юрисдикції та центральних органів виконавчої влади в управлінні національною безпекою України.

26. Функції складових сил забезпечення національної безпеки України.

27. Сутність, завдання та функції недержавної системи забезпечення національної безпеки.

28. Методи та заходи забезпечення національної безпеки України недержавною системою безпеки.

29. Участь громадян та їх об'єднань у забезпеченні національної безпеки

України.

30. Функції та повноваження органів місцевого самоврядування і органів самоорганізації населення у сфері недержавної системи забезпечення національної безпеки.

31. Приватний нотаріат та адвокатура як складові елементи недержавної системи забезпечення національної безпеки.

32. Роль і значення приватних охоронних структур у забезпеченні національної безпеки.

33. Поняття та зміст інформаційної безпеки України.

34. Види та джерела загроз інформаційній безпеці України.

35. Інформаційна війна як загроза інформаційній безпеці держави.

36. Система забезпечення інформаційної безпеки України: сутність, основні завдання та функції.

37. Функції та компетенція суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки.

38. Забезпечення інформаційної безпеки України в різних сферах життєдіяльності суспільства і держави (у сфері економіки, оборони, науки і техніки тощо).

39. Державна політика національної безпеки в інформаційній сфері.

40. Поняття та зміст екологічної безпеки України.

41. Загрози екологічній безпеці.

42. Система екологічної безпеки України.

43. Напрями забезпечення національної безпеки в екологічній сфері.

44. Державна система моніторингу довкілля.

45. Поняття та зміст воєнної безпеки України.

46. Загрози воєнній безпеці України.

47. Повноваження органів державної влади у сфері оборони.

48. Основні функції Міністерства оборони України.

49. Основні функції Генерального штабу Збройних Сил України.

50. Функції і завдання місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у сфері оборони.

51. Основні напрями забезпечення національної безпеки у воєнній сфері.
52. Поняття та зміст економічної безпеки України.
53. Поняття та види загроз національній безпеці в економічній сфері.
54. Основні складові економічної безпеки та їх характеристика.
55. Кількісна оцінка економічної безпеки держави.
56. Система забезпечення економічної безпеки України.
57. Напрями забезпечення національної безпеки в економічній сфері.
58. Сутність тіньової економіки.
59. Структура тіньової економіки.
60. Детінізація економіки – пріоритет економічної безпеки України.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи та засоби діагностики успішності навчання: поточне усне опитування; тестові завдання; контрольні роботи; опрацювання теоретичних завдань, винесених на самостійну роботу; залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Формою організації поточного контролю знань студентів є опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, контроль засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання.

Формою організації підсумкового контролю знань студентів є залік.

Підсумкову оцінку (за 100-бальною шкалою) студент може набрати двома способами: 1) з урахуванням балів, набраних за результатами модульних контрольних робіт, без складання заліку; 2) без врахування балів за модульні контрольні роботи, але із складанням заліку. В першому випадку підсумкова семестрова оцінка визначається як сума двох складових:

- сумарної кількості балів за поточне опитування з відповідних тем (40 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не

враховуються, семестрова оцінка визначається як сума двох складових:

- сумарної кількості балів та поточне опитування з відповідних тем (40 балів);
- оцінки за залік (максимум 60 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за виконання тестових завдань).

Таблиця 3

Поточний контроль (max = 40 балів)										Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 – 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

11. Методичне забезпечення

1. Скорук О. В. Основи національної безпеки України : конспект лекцій / О. В. Скорук. – Луцьк : В-во ПП “Поліграфія”, 2013. – 120 с.

2. Скорук О. В. Основи національної безпеки України : методичні вказівки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи / О. В. Скорук. – Луцьк : В-во ПП “Поліграфія”, 2013. – 45 с.

12. Список джерел

1. Закон України “Про аварійно-рятувальні служби” №1281-XIV від 19.12.1999 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Закон України “Про боротьбу з тероризмом” №638-IV від 20.03.2003 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України “Про війська Цивільної оборони України” №556-XIV від 24.03.1999 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України” №2235-XII від 26.03.1992 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України “Про державну таємницю” №3855- XII від 21.01.1994 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Закон України “Про дипломатичну службу” №2728-III від 20.09.2001 р. <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Закон України “Про захист інформації в автоматизованих системах” №80/94-ВР від 05.07.1994 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Закон України “Про Збройні сили України” №1934-XII від 06.12.1991 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Закон України “Про інформацію” №2657-XII від 02.10.1992 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Закон України “Про науково-технічну інформацію” №3322-XII від 25.06.1993 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Закон України “Про оборону України” №1932-XII від 06.12.1991 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” №2135-XII від 18.02.1992 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Закон України “Про основи національної безпеки України” №964-IV від 19.06.2003 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Закон України “Про охорону атмосферного повітря” №2707-XII від

16.10.1992 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

15. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” №1264-ХІІ від 25.06.1991 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

16. Закон України “Про Раду національної безпеки і оборони України” №183/98-ВР від 05.03.1998 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

17. Закон України “Про розвідувальні органи України” №2331-ІІІ від 22.03.2001 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

18. Закон України “Про рослинний світ” №591-ХІV від 09.04.1999 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

19. Закон України “Про службу безпеки України” №2229-ХІІ від 25.03.1992 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

20. Закон України “Про Цивільну оборону України” №2974-ХІІ від 03.02.1993 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Конституція України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

22. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про державну системи моніторингу довкілля” №391 від 30.03.1998 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

23. Указ Президента України “Про Воєнну Доктрину України” №648/2004 від 15.06.2004 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

24. Указ Президента України “Про Доктрину інформаційної безпеки України” №514/2009 від 08.07.2009 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

25. Баженова О. Економічна безпека України : сучасний етап / О. Баженова // Банківська справа. – 2008. – №1. – С. 52–61.

26. Баженова О. В. Методика визначення оцінки економічної безпеки держави / О. В. Баженова // Актуальні проблеми підприємницької діяльності в Україні. – Вип. 3. – 2003. – С. 4–9.

27. Базилевич В. Методичні аспекти оцінки масштабів тіньової економіки / В. Базилевич, І. Мазур // Економіка України. – 2004. – №8. – С. 36–44.
28. Бендасюк О. О. Соціальні аспекти економічної безпеки України / О. О. Бендасюк // Регіональна економіка. – 2007. – №3. – С. 70–78.
29. Бінько І. Ф. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення : [монографія] / І. Ф. Бінько, В. Т. Шлемко. – К. : НІСД, 1997. – 144 с.
30. Богуш В. М. Інформаційна безпека держави : [навч. посіб.] / В. М. Богуш, О. К. Юдін. – К. : “МК-Прес”, 2005. – 432 с.
31. Бородюк В. Методи розрахунку обсягів тіньової економіки / В. Бородюк, І. Приходько, О. Турчинов // Економіка України. – 1997. – №5. – С. 41–53.
32. Вавринчук М. П. Національна безпека України : [навч. посіб.] / М. П. Вавринчук, В. М. Олуйко, Г. П. Ситник ; за заг. ред. Г. П. Ситника. – К. : Кондор, 2007. – 616 с.
33. Геєць В. М. Нестабільність та економічне зростання / В. М. Геєць. – К. : Ін-т екон. прогн., 2000. – 344 с.
34. Гончарова В. О. Вплив тіньової економіки на економічну безпеку держави : [монографія] / В. О. Гончарова. – Х. : ХНУ, 2001. – 195 с.
35. Горбулін В. П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки : [монографія] / В. П. Горбулін. – К. : НІСД, 2011. – 288 с.
36. Губський Б. В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія забезпечення : [монографія] / Б. В. Губський. – К. : Укрархбудінформ, 2001. – 121 с.
37. Данільян О. Г. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації : [навч. посіб.] / О. Г. Данільян, О. П. Дзьобань, М. І. Панов. – Х. : Фоліо, 2002. – 285 с.
38. Дарнопих Г. Ю. Економічна безпека держави в умовах трансформаційної економіки / Г. Ю. Дарнопих. – Харків, 1999. – 186 с.
39. Дацків Р. М. Економічна безпека держави в умовах глобалізаційної конкуренції / Р. М. Дацків. – Львів : Центр Європи, 2006. – 160 с.
40. Економічна безпека : [навч. посіб.] / З. Є. Варналій, П. В. Мельник,

- Л. Л. Тарангул та ін ; за ред. З. В. Варналія. – К. : Знання, 2009. – 647 с.
41. Економічна безпека : [навч. посіб.] / О. Є. Користін, О. І. Барановський, Л. В. Герасименко, Л. М. Доля ; за ред. О. М. Джужі. – К. : Алерта, 2010. – 368 с.
42. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення : [монографія] / М. М. Єрмошенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 209 с.
43. Задорожный Г. В. Экономическая безопасность и теневая экономика / Г. В. Задорожный, П. А. Иващенко, С. В. Тютюнников. – Х. : ХИБМ, 1999. – 208 с.
44. Зеркалов Д. В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль : [посіб.] / Д. В. Зеркалов. – К. : КНТ Дакор, Основа, 2007. – 412 с.
45. Ковальчук Т. Т. Економічна безпека і політика: із досвіду професійного аналітика / Т. Т. Ковальчук. – К. : Т-во “Знання”, КОО, 2004. – 638 с.
46. Ковальчук С. С. Національні економічні інтереси : [монографія] / С. С. Ковальчук. – К. : Знання, 2005. – 316 с.
47. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи : [навч. посіб.] / Б. А. Кормич. – К. : Кондор, 2004. – 384 с.
48. Косевцов В. О. Національна безпека України: проблеми та шляхи реалізації пріоритетних національних інтересів / В. О. Косевцов, І. Ф. Бінько. – К. : НІСД, 1996. – 54 с.
49. Косевцов В. О. Національна безпека України: теорія, реальність, прогноз / В. О. Косевцов. – К., 2000. – 78 с.
50. Костенко Г. Ф. Теоретичні аспекти стратегії національної безпеки : [навч. посіб.] / Г. Ф. Костенко. – К. : ЗАТ Видавничий дім “ДЕМІД”, 2002. – 144 с.
51. Ліпкан В. А. Безпекознавство : [навч. посіб.] / Ліпкан В. А. – К. : Вид-во Європ. Ун-ту, 2003. – 208 с.
52. Ліпкан В. А. Національна безпека держави: нормативно-правові аспекти забезпечення / В. А. Ліпкан. – К. : Текст, 2003. – 180 с.
53. Ліпкан В. А. Національна безпека України : [навч. посіб.] / В. А. Ліпкан. – К. : Кондор, 2008. – 552 с.
54. Ліпкан В. А. Сучасні загрози національній безпеці України: доктрина

пантуранізму / В. А. Ліпкан // Вісн. Львів. ін-ту вн. Справ України. – 2002. – №3. – С. 168–176.

55. Ліпкан В. А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України / В. А. Ліпкан. – К. : Текст, 2005. – 350 с.

56. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджена наказом Міністерства економіки України №60 від 02.03.2007 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.

57. Мірошниченко О. В. Визначальні функції системи національної економічної безпеки / О. В. Мірошниченко // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту імені Лесі Українки. – 2007. – С. 8–12.

58. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство : [монографія] / [Геєць В. М., Кизим М. О., Клебанова Т. С., Черняк О. І. та ін.] ; за ред. Гейця В. М. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2006. – 240 с.

59. Мунтіян В. І. Економічна безпека України : [підруч.] / В. І. Мунтіян. – К. : КВІСТ, 1999. – 457 с.

60. Нижник Н. Р. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку) : [навч. посіб.] / Н. Р. Нижник, Г. П. Ситник, В. Т. Білоус. – Ірпінь, 2000. – 304 с.

61. Основи економічної безпеки : [підруч.] / О. М. Бандурка, В. Є. Духов, К. Я. Петрова, І. М. Черняков. – Київ : Вид-во нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 236 с.

62. Основы экономической безопасности (Государство, регион, предприятие, личность) / [под ред. Е. А. Олейникова]. – М. : ЗАО “Бизнес-школа “Интел-Синтез”, 1997. – 288 с.

63. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави. Статистика процесу забезпечення : [підруч.] / Г. Пастернак-Таранушенко ; за ред. Б. Кравченка. – К. : “Кондор”, 2002. – 302 с.

64. Пастернак-Таранушенко Г. Історія виникнення та розвитку науки про економічну безпеку держави / Г. Пастернак-Таранушенко // Актуальні проблеми економіки. – 2002. – №4. – С. 2–7.

65. Пирожков С. І. Концептуальні підходи до формування системи

національної безпеки України / С. І. Пирожков // Стратегічна панорама. – 2003. – №1. – С. 93–106.

66. Предборський В. А. Економічна безпека держави : [монографія] / В. А. Предборський. – К. : Кондор, 2005. – 391 с.

67. Сердюк Т. В. Енергетична безпека як фактор економічної незалежності України / Т. В. Сердюк // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – №3. – С. 39–45.

68. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / [монографія в 3 т. Т. 1] / [Г. В. Козаченко, О. М. Ляшенко, Ю. С. Погорелов та ін.] ; за заг. ред. Г. В. Козаченко. – Луганськ : Елтон-2, 2010. – 282 с.

69. Ситник Г. П. Державне управління національною безпекою України : [монографія] / Г. П. Ситник. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 408 с.

70. Сідак В. С. Забезпечення інформаційної безпеки в країнах НАТО і ЄС / В. С. Сідак, В. Ю. Артемов. – К. : Вид-во КНТ, 2007. – 179 с.

71. Скороход Л. І. Про концепцію національної безпеки України / Л. І. Скороход, Ю. С. Скороход // Вісник міжнародних відносин. – 1993. – №1. – С. 50–59.

72. Степаненко А. Оцінка економічної безпеки України та її регіонів / А. Степаненко, М. Герасимов // Регіональна економіка. – 2002. – №2. – С. 39–54.

73. Сухоруков А. І. Проблеми фінансової безпеки України : [монографія] / А. І. Сухоруков. – К. : НІПМБ, 2005. – 140 с.

74. Сухоруков А. І. Фінансова безпека держави : [навч. посіб.] / А. І. Сухоруков, Л. Д. Ладюк. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 192 с.

75. Тацій В. Правові засоби детінізації економіки / В. Тацій // Вісник нац. Акад. наук України. – 2001. – №4. – С. 15–19.

76. Франчук В. І. Основні загрози економічної безпеки України / В. І. Франчук // Вісн. Львів. ін.-ту вн. спр. – 2003. – Вип. 3. – С. 369–376.

77. Шершнев Л. Безопасность человека / Л. Шершнев. – М. : Фонд нац. и междунар. безопасности, 1994. – 472 с.

78. Шкарлет С. М. Еволюція категорії “безпека” в науковому та економічному

середовищі / С. М. Шкарлет // Формування ринкових відносин. – 2007. – №6. – С. 7–12.

79. Шкарлет С. М. Роль місце категорії “економічна безпека” у глобальній моделі національної безпеки держави / С. М. Шкарлет // Формування ринкових відносин. – 2007. – №8. – С. 23–31.

80. Шнипко О. С. Економічна безпека ієрархічних багаторівневих систем: регіональний аспект / О. С. Шнипко. – К. : Генеза, 2006. – 288 с.

81. Шнипко О. С. Ризик, надійність, загрози та захист як стимулятори формування концепції національної економічної безпеки / О. С. Шнипко // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №7. – С. 93–97.

82. Шнипко О. С. Класифікація та сутність загроз економічної безпеки / О. С. Шнипко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – №3. – С. 11–16.

83. Ярочкин В. И. Секьюритилогія – наука о безопасности жизнедеятельности / В. И. Ярочкин. – М. : “Ось-89”, 2000. – 400 с.

84. Ярочкин В. И. Информационная безопасность : [учебн.] / В. И. Ярочкин. – М. : Академический Проект. Фонд “Мир”, 2003. – 640 с.